

Schiermonnikoog
Festival

JAARVERSLAG
2024

INHOUD

Voorwoord directie	3
1. Bestuursverslag	4
1.1 Activiteiten	4
1.1.1 Terugblik op de voorjaarseditie	5
1.1.2 Terugblik op de najaarseditie	7
1.1.3 Overige activiteiten	7
1.2 Publiek	8
1.3 Impact	8
1.4 Toekomst	12
1.5 Financiële bevindingen	12
2. De Drie Codes	13
2.1 Good Governance Code	13
2.2 Fair Practice Code	13
2.3 Code Diversiteit en Inclusie	15
3. Raad van Toezicht	16
3.1 Verslag Raad van Toezicht	16
3.2 Samenstelling Raad van Toezicht	17
4. Personele bezetting	18
4.1 Samenstelling organisatie	18
4.2 Samenstelling Raad van Advies	18
5. Jaarrekening	19
5.1 Balans	19
5.2 Baten en lasten	20
5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	22
5.4 Toelichting op de exploitatierekening	24
6. Bijlagen	28
6.1 Reportage DVHN over de <i>Ode aan de Wadden</i>	29
6.2 Weekoverzicht 13e voorjaarseditie	30
6.3 Weekoverzicht 23e najaarseditie	31

VOORWOORD DIRECTIE

Met 2024 inmiddels achter ons sluiten we ook onze vierjarige beleidsperiode *De Wereld op een Eiland* af. Dit thema bracht de afgelopen jaren de wereld naar Schiermonnikoog én Schiermonnikoog naar de wereld. In deze periode verwelkomden we zo'n 700 musici en registreerden we een indrukwekkend totaal van 37.000 concertbezoeken. Nu we hierop terugblikken, realiseren we ons hoe het *Schiermonnikoog Festival* is gegroeid als plek van muzikale verdieping, talentontwikkeling en culturele verbinding.

We kijken terug op een geslaagd jaar, waarin we opnieuw hebben ervaren hoe muziek en natuur op Schiermonnikoog samenkomen tot een unieke festivalbeleving. Hoewel we terugkijken op artistieke en organisatorische successen, sluiten we het jaar echter af met een negatief financieel resultaat. Tegenvallende subsidie-inkomsten en gestegen kosten in de culturele sector hebben ons voor grote uitdagingen gesteld. Desondanks zijn we erin geslaagd om de twee festivaledities ook in 2024 op hoog niveau te organiseren, getuige de gemiddelde bezoekerswaardering voor beide festivals: een 8,9.

Onze missie bleef onveranderd: de intimiteit van kamermuziek verweven met de unieke sfeer van het eiland. Door het samenspel van muziek, natuur, stilte en duisternis ontstond een beleving die zowel musici als publiek diep raakte. We zagen hoe bezoekers zich lieten onderdompelen in de concerten, masterclasses, sterrenwandelingen en lezingen, en hoe de kracht van de muziek versterkt werd door de omgeving van het eiland.

Ook de lokale gemeenschap, haar ondernemers en de gemeente speelden opnieuw een onmisbare rol in ons succes. Het festival vindt al jaren een warm thuis op Schiermonnikoog en draagt zowel cultureel als economisch bij aan het eiland.

Op artistiek vlak groeide het festival verder uit tot een toonaangevend podium voor kamermuziek en (internationaal) jong talent. We boden jonge musici niet alleen speel- en leermogelijkheden, maar ook de kans om zich te ontwikkelen tot zelfstandige, weerbare professionals. Het talent van vandaag kreeg de ruimte om de sterren van morgen te worden.

Daarnaast gaven we muziek een bredere betekenis door actuele thema's te verweven in onze programmering. Van de kwetsbaarheid van de natuur tot de universele kracht van muziek als verbindende factor: *De Wereld op een Eiland* liet zien hoe kunst ons kan laten reflecteren op de wereld om ons heen.

Met dit jaarverslag sluiten we een periode af waarin we kunnen zeggen dat we onze ambities meer dan waarmaakten en nieuwe fundamenten legden voor de toekomst. We danken alle musici, bezoekers, partners en de gemeenschap van Schiermonnikoog voor hun onmisbare bijdrage.

Caspar Vos & Jeroen Reuling – directie *Schiermonnikoog Festival*
Amsterdam, 27 maart 2025

1. BESTUURSVERSLAG

Onder de noemer *De Wereld op een Eiland* liet het festival de afgelopen jaren zien en horen hoe een weidse wereld samenkomt op een klein Waddeneiland. Muziek was er niet langer alleen om naar te luisteren, maar diende juist als middel om verbindingen te leggen met de wereld om ons heen. Met de afronding van festivaljaar 2024 komt ook een einde aan deze vierjarige beleidsperiode van het *Schiermonnikoog Festival*.

We kijken terug op een succesvol en veelbewogen festivaljaar. Met 80 concerten en 18 openbare masterclasses verwelkomden we een recordaantal van 12.500 concertbezoekers. Ook het masterclassprogramma trok meer belangstelling dan ooit, met 200 aanmeldingen van studenten uit binnen- en buitenland. Daarnaast startten we in Piaam (West-Friesland) een pilot voor een aanvullend talentontwikkelingsprogramma voor Nederlands talent. De publieke belangstelling voor de voorjaarseditie bleef groeien, en de najaarseditie, gevuld met (inter)nationale topmusici, was volledig uitverkocht. Met een nieuwe editie van *Ode aan de Wadden* vergrootten we de capaciteit van het festival, een toevoeging die door bezoekers zeer positief werd ontvangen.

Eind 2024 kreeg Schiermonnikoog goed nieuws: het eiland ontvangt 10 miljoen euro subsidie uit het Europese Herstel- en Veerkrachtfonds. Dit bedrag is bestemd voor projecten die bijdragen aan een betere leefkwaliteit op het eiland. In gesprek met burgemeester Ineke van Gent werd ons bevestigd dat een deel van deze subsidie wordt ingezet voor de verduurzaming van gemeenschapsgebouwen zoals de Stag, het Dorpshuis en de Got Tjark. Dit draagt niet alleen bij aan een toekomstbestendig festival, maar zorgt ook voor een comfortabelere festivalervaring voor onze bezoekers.

Binnen het team vonden enkele verschuivingen plaats. We namen afscheid van drie vaste krachten binnen de dagelijkse organisatie. Hoewel de overgangperiode en het inwerken van nieuwe teamleden tijd en energie vergden, zijn we zeer gelukkig met de versterkingen die in hun eerste maanden al frisse ideeën, nieuwe energie en goed verlopen festivals brachten.

1.1 Activiteiten

Het *Schiermonnikoog Festival* wil excellente kamermuziekuitvoeringen presenteren aan een zo breed mogelijk publiek. Het festival verbindt de impact van de natuur van het eiland met de intimiteit van kamermuziek en intensiveert daarmee de festivalbeleving voor publiek en musici. Daarnaast is het festival de ideale broedplek voor de ontwikkeling en begeleiding van de nieuwste generatie professionele musici en faciliteert het de complete keten van student tot succesvol musicus.

De combinatie van kamermuziek en de overweldigende natuur van Schiermonnikoog blijft de absolute kracht van het festival. De kleinschaligheid van het eiland versterkt de intimiteit van kamermuziek. Twee keer per jaar vormen het publiek, alle artiesten, de vrijwilligers én de medewerkers één week lang een hechte community waarin de grenzen tussen musici en publiek, tussen podium en zaal vervagen en iedereen 'aanraakbaar' is. Dit maakt het festival tot een bijzondere en inspirerende broedplaats voor het maken van betekenisvolle verbindingen, zowel met de medemens als met de natuur.

Net zoals Schiermonnikoog een essentiële plek inneemt voor miljoenen trekvogels, vervult het eiland een onmisbare rol voor jong talent. Het festival spot, voedt, volgt, faciliteert en begeleidt talent vanuit de studeerkamer naar het concertpodium. Het *Schiermonnikoog Festival* speelt daarmee een belangrijke rol binnen de klassieke muziekpraktijk.

In de afgelopen beleidsperiode wilde het festival haar publiek laten ervaren dat er vanaf het kleine eiland grotere verbindingen bestaan. Een werelds bereik in letterlijke en overdrachtelijke zin. Die wereld kreeg ook in 2024 gestalte door de internationale musici die naar Schiermonnikoog kwamen, door muziek uit alle windstreken en door exotische instrumenten. Het kreeg vorm door verhalen van schrijvers, denkers en filosofen die aanspoelden en vrijelijk reflecteerden op wereldse kwesties. Naast de allermooiste muziek, werd het publiek gefêteerd op een programma vol reflecties, associatief, gerangschikt en met de muziek als leidraad.

1.1.1 Terugblik op de voorjaarseditie

Van 8 tot en met 14 maart vond de 13de voorjaarseditie van het *Schiermonnikoog Festival* plaats. Het eiland werd in januari door CNN uitgeroepen tot een van de vijf beste eilanden ter wereld om even weg te zijn van alles en iedereen. Dat is ogenschijnlijk in tegenspraak met het fenomeen festival, maar al onze activiteiten worden georganiseerd met groot respect voor de prachtige natuur in combinatie met concerten die uitnodigen tot verdieping en contemplatie.

Aanloop

Voor de 13de voorjaarseditie hebben we besloten het masterclass-programma weer terug te brengen van 8 naar 6 dagen. De maartedities van 2022 en 2023 hadden als experiment twee extra dagen voor de masterclasses ingeruimd. Voor de studenten had deze uitbreiding van het aantal dagen zeker een meerwaarde, maar productioneel en financieel trok het een te zware wissel op de organisatie.

Wij ontvingen afgelopen editie maar liefst ruim 200 aanmeldingen voor deelname aan de masterclasses. Dit is veruit het hoogste aantal sinds de start van onze masterclass programma's. Hiermee is de naam van het Schiermonnikoog Festival als belangrijke speler in de coaching van klassiek toptalent definitief gevestigd.

Uiteindelijk werden er 53 studenten geselecteerd. Een groot aantal studenten met beperkte financiële middelen heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om voor de dekking van een gedeelte van de kosten van de masterclass een beurs te ontvangen. De stichting heeft hiervoor een budget gereserveerd dat voornamelijk wordt gevuld met particuliere giften.

Voor de kaartverkoop sloten wij ons aan bij het initiatief *European Festival Forests*. Hiermee boden wij onze kaartkopers de optie aan om in het bestelproces een boom te doneren voor het aanplanten van een nieuw bos op IJsland om zo bij te dragen aan een beter klimaat.

Programma

Afgelopen maart arriveerden op Schiermonnikoog de nieuwste generatie muzikale toptalenten. Naast de concertprogrammering bestond het programma uit openbare masterclasses, buitenoptredens, documentaires, lezingen, natuur- en klankexcursies én sterrenwandelingen!

Masterclasses

Maar liefst 70 jonge studenten van over de hele wereld namen afgelopen maart deel aan de masterclasses. Tijdens de openbare masterclasses werd er gewerkt aan het repertoire en tijdens de festivalconcerten klonk het resultaat. Zo kreeg de bezoeker de mogelijkheid om de ontwikkeling van de nieuwste generatie toptalent op de voet te volgen.

Coachings

De studenten kregen naast de masterclasses meerdere bouwstenen aangereikt voor verdere professionele groei en hogere weerbaarheid. Via een op maat gemaakt online boekingsstelsel konden de studenten coachings inplannen met verschillende professionals uit het werkveld. Zo gaf performance coach Mart Blom individuele en groepsessies over *stage awareness*, klinisch psycholoog Arnout ter Haar hield wandelsessies met studenten en fysiotherapeut Annet van der Meulen gaf tips voor een betere houding tijdens het musiceren om blessures te voorkomen.

Voor de coachings van Annebeth Webb (manager bij Harrison Parrott) en Frerik de Jong (opnameleider en labeleigenaar van 7MNTN Records) moesten de studenten vooraf assignments inleveren. Ze kregen de opdracht om een brief te schrijven aan Annebeth waarin ze zichzelf moesten pluggen bij een groot internationaal management. Voor de coaching met Frerik kregen de studenten de opdracht om bij hem een cd-project te pluggen. Middels deze assignments dagen wij de studenten uit om initiatieven te nemen die ze vroeg of laat in hun professionele carrière zullen moeten ontplooiën. Gedurende de week konden

de studenten ook langs bij portretfotografen Foppe Schut, Juri Hiensch en Sebiha Oztas voor een *photoshoot experience*.

Concerten

Gedurende de festivalweek kon het publiek genieten van 27 concerten en een groot aantal openbare masterclasses. Met violist Songha Choi, cellist Erica Piccotti en pianist Sophiko Simsive kreeg het publiek talent van internationale allure te horen. Nationale talenten waren ook ruimschoots vertegenwoordigd met pianist Nikola Meeuwssen, cellist Ella van Poucke, en de slagwerkers van het Kāna Trio. Ook kwamen het jongNBE, het Woodcraft ensemble en het Nymphéas Trombone Quartet langs om zichzelf aan het publiek te presenteren.

Awards

Gedurende de festivalweek konden bezoekers stemmen op hun favoriete jonge talenten. De winnaars van de publieksprijzen keren in oktober terug naar het eiland voor een optreden tijdens de najaarseditie van het *Schiermonnikoog Festival*. De winnaars van de *Schiermonnikoog Audience Awards 2024* waren het Canadese strijkkwartet Stelios Quartet, cellist João Gonçalves, violist SoYoung Choi, altviolist Samuel Rosenthal en pianist Chaeyoung Park.

De vorig jaar in het leven geroepen *Oranjewoud Festival Award* werd dit jaar gewonnen door cellist Maxim Calver. Artistiek leider van het Oranjewoud Festival, Yoram Ish-Hurwitz, was aanwezig om de prijs te overhandigen. De prijs behelst een optreden tijdens het *Oranjewoud Festival* (Heerenveen) en draagt bij aan de wens van het *Schiermonnikoog Festival* om een breder podium te bieden aan deelnemende masterclass studenten en intensiever samen te werken met partners uit de regio.

Randprogrammering

Het festival is meer dan alleen masterclasses en concerten. Uit de jaarlijkse enquêtes blijkt dat het festivalpubliek niet alleen in concerten geïnteresseerd is. Ook dit jaar wilde het festival op die behoefte inspelen. Zo werd de bekroonde documentairemaker Ruben Smit gevraagd om een lezing te geven over het maken van natuurdocumentaires. Kunstenaar en bioloog Rafael Martig gaf gedurende de festivalweek tekenworkshops onder de titel *De kunst en kennis van het vogelen* en in het dorps huis kon het publiek tevens genieten van verschillende aan de muziek of aan de natuur gerelateerde documentaires.

1.1.2 Terugblik op de najaarseditie

Van 4 t/m 10 oktober 2024 vond de 23e najaarseditie van het *Schiermonnikoog Festival* plaats. Met een recordaantal van 6.770 concertbezoeken kijken we terug op een geslaagde editie. Het festival werd op spectaculaire wijze geopend met *Ode aan de Wadden*, een uniek concert midden op zee! Gedurende de festivalweek gaven ruim 70 musici acte de présence, waaronder de wereldberoemde pianist Abdel Rahman El Bacha en het gerenommeerde Trio Wanderer. Dankzij NPO Klassiek konden muzikliefhebbers ook thuis meegenieten van een aantal concerten.

Programma

Ode aan de Wadden vormde de opmaat voor het festival. Tijdens dit evenement verzorgden Frommermann, Club Classique en het Schiermonnikoog Brass Quartet intieme optredens aan boord van de veerboot, terwijl de Friese brassband Pro Rege op het autodek hun 100-jarig bestaan vierde. *NPO Klassiek* deed verslag van de avond voor de *Klassieke Top 400*. Raseilanders Sytze en Greet Schut werden aan boord door presentator Hans Haffmans geïnterviewd om hun favoriete klassieke stukken toe te lichten.

Gedurende het festival stond muziek met een verhaal centraal. Oedspeler Jawa Manla bracht een ontroerend programma geïnspireerd door Arabische poëzie, terwijl Fuse het publiek verraste met een mix van klassiek en eigentijds werk. Buitenovertredens speelden een grote rol, met klankexcursies van trompettist Floris Onstwedder en gitarist Izhar Elias. In *The Wilderness Sings* wekten de slagwerkers van DOMNIQ Group het eilandgeluid tot leven, van vogelzang tot Waddenwind.

Jonge musici kregen een podium bij de Zuidertoren, waar talenten uit het *Podium Piaam*-coachingstraject intieme concerten gaven. Daarnaast bracht het festival muziek van minder bekende componisten zoals Imogen Holst, Mel Bonis en Lili Boulanger, evenals laatromantische werken van Arno Babadjanian en Sergej Ljapoenov. De prijswinnaars van de voorjaarseditie maakten hun opwachting, naast gerenommeerde musici zoals Cecilia Bernardini, Miguel da Silva en het Münchner Philharmonisches Cello Quartett.

Naast veertig concerten bood het festival openbare masterclasses met cellist Raphaël Pidoux en pianist Avedis Kouyoumdjian, lezingen over Schuberts muziek door Saskia Törnqvist en de ecologie van het eiland door hoogleraar Theo Elzenga. Documentaires als *Geographies of Solitude* en *Onder het Maaiveld* boden extra verdieping. Het kinderconcert *De Familie Sax* met het Berlage Saxophone Quartet bracht de saxofoon op speelse wijze tot leven voor de jonge eilandbewoners.

Het festivalkoor, bestaande uit veertig zangers van het eiland en daarbuiten, repeteerde dagelijks onder leiding van Catelijn van Berkel en sloot het festival af met een gratis toegankelijk concert, inclusief het eilander volkslied.

1.1.3 Overige activiteiten

Nieuwjaarsconcert

Op 2 januari organiseerden wij in opdracht van Rotary Schiermonnikoog opnieuw het gratis toegankelijke nieuwjaarsconcert. Dit keer was Club Classique te gast met het programma *Classical Soundtracks*, waarin eilanders werden uitgenodigd om hun persoonlijke verhalen op het podium te delen. De musici improviseerden ter plekke de ultieme soundtrack bij deze verhalen, wat resulteerde in een interactief programma vol hilarische momenten, maar ook met ruimte voor reflectie en het herdenken van dierbaren. Na afloop van het concert werd er via een collecte meer dan duizend euro opgehaald voor Oekraïne.

Podium Piaam

Van 6 tot en met 8 september vond in Piaam de pilot plaats van een nieuw talentontwikkelingsprogramma. Een selectie van Nederlandse talenten kreeg masterclasses van festivalmusici en coaching op het gebied van programmering en presentatie van Club Classique. Het weekend werd afgesloten met

presentatieconcerten. Vervolgens werden de talenten uitgenodigd om hun opgedane ervaringen in de praktijk te brengen tijdens de najaarseditie van het *Schiermonnikoog Festival*. *Podium Piaam* krijgt in 2025 een vervolg en wordt een vaste aanvulling op het masterclassprogramma van het festival, met een specifieke focus op Nederlands talent.

1.2 Publiek

Hoewel de capaciteit van het eiland tegen zijn grenzen aanloopt, wist het *Schiermonnikoog Festival* in 2024 haar stijgende publieksaantallen voort te zetten. De inspanningen van de afgelopen beleidsperiode om meer publiek te bereiken en het festival beter te positioneren, hebben hun vruchten afgeworpen.

In 2024 telden we 5730 concertbezoeken bij de voorjaarseditie en 6770 concertbezoeken bij de najaarseditie, een totaal van 12.500. Ter vergelijking: het totaal aantal concertbezoeken in 2023 was 12.000, waarmee het aantal bezoeken afgelopen jaar licht toenam, met 4 procent.

De samenstelling van ons publiek bleef ook in 2024 vrijwel onveranderd, hoewel we de groep tussen 40 en 60 jaar oud licht zien groeien. Ons publiek komt uit heel Nederland (een enkeling uit het buitenland), waarvan een kwart uit het Noorden, houdt van klassieke muziek en de natuur, is overwegend 60+ en actief en heeft voldoende tijd en financiële middelen om een paar dagen of zelfs de hele week op het eiland te verblijven.

Reflecterend op onze ambities uit ons beleidsplan 2021-2024 ten aanzien van publiek, waren die ambities gericht op verdieping, verbreding en betrokkenheid. Het festival streefde naar een intense en unieke muziekbeleving voor ons publiek. De combinatie van kamermuziek, natuur, stilte en duisternis moest zorgen voor een diepgaande ervaring, versterkt door sfeervolle concertlocaties en verdiepende programma's zoals lezingen en sterrenwandelingen, waarvan een aantal succesvolle voorbeelden van 2024 in de artistieke terugblik op onze festivals zijn uitgelicht.

Daarnaast was er een ambitie om het publieksbereik te verbreden, met een focus op jongere en diverse bezoekers. Dit gebeurde via (de programmering van) de voorjaarseditie, bij aanvang van de beleidsperiode nog *Festival Jong Talent*, samenwerkingen met conservatoria en kortingen voor studenten. Verjonging bleek in een periode, die ook werd gekenmerkt door corona en herstel daarvan, een flinke uitdaging. In de nieuwe beleidsperiode 2025-2028 wordt hierop een nog grotere focus gelegd. De interactie met het publiek werd vergroot door openbare masterclasses, het Festivalkoor en kleinschalige gesprekken met musici, zoals *'Goedemorgen met..'*

Ook eilandbezoekers werden steeds actiever betrokken bij het festival. Zo fungeren verblijven van eilanders inmiddels als tijdelijke huisvesting en/of repetitieplekken voor jonge musici en talenten. Hiermee krijgen inwoners de unieke kans om van heel dichtbij deze musici en hun ontwikkeling mee te maken. Uit gesprekken met eilanders bleek afgelopen jaar dat sommigen tot vandaag de dag nog contact hebben met inmiddels vooraanstaande musici en hen blijven volgen, zelfs nog jaren na een verblijf. Daarmee heeft het festival blijvende impact op verschillende generaties.

1.3 Impact

De impact die beide edities van het festival in 2024 was op verschillende fronten aanzienlijk, voor zowel publiek, het eiland Schiermonnikoog als de sector. Deze conclusie kunnen we onder andere trekken op basis van ons publieksonderzoek, gesprekken die we voerden met betrokkenen van het eiland, feedback van masterclasstudenten en aandacht in regionale en landelijke media.

Omdat we veel waarde hechten aan de mening van ons publiek, doen we tweemaal per jaar een digitaal publieksonderzoek na afloop van iedere editie. We delen graag een aantal highlights en verbeterpunten uit zowel de voorjaars- als de najaarseditie.

De voorjaarseditie

De gemiddelde waardering voor de diverse programmaonderdelen kwam uit op 9.0 en op de vraag of men het festival zou aanbevelen was de score 8.9. Een greep uit de resultaten:

- 28 procent van de bezoekers gaf aan het festival voor de eerste keer te hebben bezocht: het verheugt ons dat we toch een aanzienlijk percentage nieuwe festivalbezoekers naar het eiland weten te trekken. Er is een trouwe groep vaste bezoekers maar door iedere editie nieuwe

bezoekers te verwelkomen voorkomen we dat er in de loop der jaren te veel een ons-kent-ons sfeertje ontstaat op het eiland.

- Ongeveer 61 procent van de geënquêteerden bezoekt geen andere klassieke muziekfestivals: hiermee wordt duidelijk dat het *Schiermonnikoog Festival* een breder publiek trekt dan alleen de klassieke muziek-*afficionados*.
- Op de vraag wat men vond van de gelijktijdige concerten in de avond in zowel De Stag als de Got Tjark werd voornamelijk positief gereageerd. De conclusie is dat we met deze gelijktijdige programmering door zullen gaan. Uit de enquête kwamen wel een aantal kritiekpunten naar voren met betrekking tot de dubbele programmering die waar mogelijk opgelost zullen worden.
- 21 procent van onze bezoekers schaft een passe-partouts aan. Om een maximale zaalbezetting te kunnen bereiken willen we in de toekomst af van de passe-partouts en overgaan op placering. In de enquête werd de vraag gesteld of men het festival ook zou bezoeken als de mogelijkheid om een passe-partout te kopen zou vervallen. Slechts 4% van de passe-partouthouders geeft aan niet meer te komen als we de passe-partouts afschaffen. Daarom is in 2024 besloten om deze af te schaffen vanaf de voorjaarseditie van 2025 en over te stappen op geplaceerde concerten in De Stag en de Got Tjark.

Verbeterpunten:

- De stoelopstelling in De Stag blijft een punt van zorg. Veel bezoekers zouden liever meer ruimte tussen de stoelen willen
- De wachtrijen voor De Stag en de Got Tjark zijn bij slecht weer niet aangenaam. Wij hopen met placering de lange wachttijden te kunnen voorkomen omdat men dan niet meer zo vroeg mogelijk in de rij gaat staan om een goede plaats te bemachtigen.
- Bezoekers maken zich zorgen over de stijgende bezoekersaantallen. Voor ons een reden om ervoor te zorgen dat het publiek daar zo min mogelijk hinder van ondervindt tijdens de concerten en andere activiteiten.

De najaarseditie

De gemiddelde waardering voor de diverse programmaonderdelen kwam uit op 9.0 en op de vraag of men het festival zou aanbevelen was de score 8.8. Een greep uit de resultaten:

- Het percentage bezoekers dat voor het eerst is blijft hoog, met bijna 25 procent. Daaruit valt aannemelijk op te maken dat het festival in haar uniciteit steeds nieuwe bezoekers weet te trekken, ook in de najaarseditie.
- Onze bezoekers kennen het festival door familie of vrienden (41 procent) of door het eiland zelf (30 procent), bijvoorbeeld door het zien van promotiemiddelen in aanloop naar een van de festival edities. Dat sterkt ons geloof in lokale marketingcampagnes, omdat er gedurende het jaar een gemeleerde groep badgasten naar het eiland komt die mogelijk willen terugkeren voor een bezoek aan het festival.
- Ruim 90 procent geeft aan tevreden te zijn met de duale programmering in de avonden, met een herhaald avondconcert van een uur in de Got Tjark en een langer avondconcert in De Stag. Het is mogelijk om beide te bezoeken, waardoor bezoekers die niet kunnen kiezen geen keuze hoeven te maken.
- Hoewel 73 procent van onze bezoekers aangeeft geen interesse te hebben in een arrangement dat verblijf en festivalbezoek combineert, is onze ambitie om dit middel in te zetten om jongere doelgroepen te bereiken, gezien deze achterblijven ten aanzien van onze ambities op het gebied van publiek.
- Ruim 60 procent van onze bezoekers maakt in aanloop naar en ten tijde van het festival gebruik van onze festivalapp. Dat sterkt ons in het blijven investeren in dit communicatiemiddel. De app kent bovendien de optie om pushberichten te gebruiken, waarmee we in 2024 volop hebben geëxperimenteerd na afloop van de najaarseditie, ter promotie van de start kaartverkoop voor onze voorjaarseditie van 2025, die in december 2024 van start ging.

Verbeterpunten:

- Bezoekers gaven aan dat in het dorp zelf te weinig festivalaankleding te zien is. De organisatie beraadt zich voor de komende beleidsperiode op invulling daarvan.
- Het publiek miste de zangworkshops van Jard van Nes, die in het najaar voor het eerst niet meer plaatsvonden tijdens het festival.
- In de festivalapp werden programmaonderdelen en hun beschrijvingen bij aanvang van het betreffende onderdeel verplaatst naar het archief, waardoor deze voor gebruikers moeilijk vindbaar waren voor naslagwerk. Ten aanzien van de volgende editie worden hierop verbeteringen doorgevoerd.
- Ook in de najaarseditie blijkt de vrije zitkeuze een onderwerp van discussie. Een aanzienlijk deel van onze bezoekers in het najaar is ook ontevreden over de lange wachtrijen of is slecht ter been en kan dientengevolge geen goede plekken bemachtigen, omdat men niet lang in een rij kan wachten. Op de aankondiging van de geplande placering vanaf de voorjaarseditie van 2025 werd overwegend positief gereageerd, op een kleine groep na die het sociale aspect van de wachtrij waardeert. Na de najaarseditie is de knoop definitief doorgehakt: een nieuw ticketingsysteem met mogelijkheid tot placering werd geïmplementeerd.

Het eiland

Zowel de voorjaars- als de najaarseditie van het festival vallen in een voor het eiland rustige periode, waarin het aantal badgasten aanzienlijk minder is. De economie van het eiland profiteert tijdens de festivalweken enorm van de toestroom van publiek. De waardering vanuit de ondernemers en de gemeente uit zich onder andere door een jaarlijkse financiële bijdrage die in 2024 12.500 euro bedroeg, waarvan 9.500 euro van ondernemersvereniging Stichting MAPS en 3.000 euro van de gemeente Schiermonnikoog.

Het festival investeert daarnaast mee in technische verbeteringen van de podia op het eiland. Zo werd er in 2023 een bijdrage gedaan aan de verlichtingsapparatuur die in De Stag, het hoofdpodium van het festival, hangt. Ook investeerden we in 2024 in nieuwe koppelstukken voor de stoelen in De Stag, dat de

zaalbezetting ten goede komt. Er passen door de nieuwe koppelstukken meer stoelen in de ruimte. Daarnaast droeg het festival in 2024 bij aan een nieuwe geluidsinstallatie in het Dorpshuis.

In de media

Zowel de voorjaars- als de najaarseditie van het *Schiermonnikoog Festival* genoten *exposure* in regionale en landelijke media. Zo verscheen de voorjaarseditie in onder andere [De Nieuwe Muze](#), bij RTV NOF - Stichting Streekomroep NO-Friesland. Omroep NTR heeft op 11 maart 2024 opnames gemaakt van de concerten van Nikola Meeuwssen en Songha Choi en het avondprogramma met Maria Warenberg en Caspar Vos.

Over de najaarseditie verscheen een [uitgebreid artikel in Dagblad van het Noorden](#), waarbij verslaggever Job van Schaik een bezoek bracht aan de *Ode aan de Wadden*. Het spectaculaire voorafje van onze najaarseditie genoot meer media-aandacht door de speciaal op het Noorden ingezette marketingcampagne. De *Ode* leende zich namelijk bij uitstek voor een kort bezoek, omdat de veerboot van partner Wagenborg Passagiersdiensten terugvoer naar Lauwersoog. Zo kregen we aandacht bij onder meer [RTV NOF](#), [LauwersmeerNieuws](#), en de [Groninger Internet Courant](#).

Voor de voorjaarseditie van 2024 werd nieuwe professionele [promo video](#) gemaakt die intensief werd ingezet op diverse sociale media en de eigen website van het festival. Ook genoten we aandacht via talloze partners, zoals *Oranjewoud Festival*, Natuurmonumenten en VVV Schiermonnikoog.

1.4 Toekomst

In 2024 heeft het *Schiermonnikoog Festival* zijn sterke positie als een van de grootste kamermuziekfestivals van Nederland verder verstevigd. De combinatie van de voorjaarseditie, gericht op talentontwikkeling, en de najaarseditie met een hoogstaand kamermuziekaanbod, blijft uniek en succesvol. De artistieke kwaliteit wordt hoog gewaardeerd door zowel musici als publiek, en het festival trekt een loyale bezoekersgroep, waarvan een groot deel het festival als enige klassieke muziekervaring bezoekt. Financieel gezien blijft het festival gezond dankzij vaste sponsors, particuliere donateurs en steun van lokale ondernemers. De organisatie kent een hoge mate van betrokkenheid en professionaliteit, met een sterke directie en een toegewijd team. Bovendien wordt er geïnvesteerd in duurzaamheid, talentontwikkeling en nieuwe samenwerkingen om de langetermijnimpact van het festival te vergroten.

Tegelijkertijd blijven de uitdagingen die aandacht behoeven stevig. De financieringsmix staat onder druk door stijgende kosten, strengere subsidiecriteria en het wegvallen van gratis verblijfsmogelijkheden voor musici en teamleden. Zo werden na 2024 bijvoorbeeld de afspraken met verblijfsaccommodatie Landal Vitamaris eenzijdig door de vereniging van eigenaren (VVE) opgezegd, waardoor het festival niet langer aanspraak kan maken op 50 procent korting op de huur van appartementen.

De groei van het festival wordt beperkt door de beperkte capaciteit van het eiland en de hoge logistieke kosten. Daarnaast vormt de afhankelijkheid van het persoonlijke netwerk van de directie een risico voor de diversiteit van de musici. Het blijft, ondanks het aantrekken van onder meer master Marc Danel, die grote populariteit geniet onder Nederlandse musici, lastig om nationaal talent te trekken. De weersomstandigheden en strengere vergunningseisen vormen een structurele uitdaging voor buitenactiviteiten.

Uit de afgelopen beleidsperiode, waarvan 2024 het laatste jaar was, zijn het afgelopen jaar een aantal aandachtspunten gedestilleerd, die met ingang van de nieuwe beleidsperiode vanaf 2025 zullen worden uitgewerkt en uitgevoerd. Door strategische planning, uitbreiding van publieksgerichte fondsenwerving en het versterken van duurzame samenwerkingen werkt het festival eraan om de uitdagingen het hoofd te bieden en zijn toekomstbestendigheid te garanderen.

1.5 Financiële bevindingen

Hoewel de publieksaantallen weer op het niveau van voor de coronacrisis zijn, kende het *Schiermonnikoog Festival* financieel een tegenvallend jaar. Dat was mede te wijten aan tegenvallende inkomsten van private fondsen voor onder meer de *Ode aan de Wadden*. De inkomsten door private fondsen waren in 2024 bijna de helft minder dan begroot. Bovendien zorgden de gestegen organisatiekosten voor bijvoorbeeld verblijf, catering, materieel en inhuur van (tijdelijk) personeel voor fors meer uitgaven. Het geleden verlies wordt opgevangen door het aanspreken van reserves.

Opvallend positief zijn de opnieuw gestegen recette-inkomsten; deze waren in 2024 ruim 15 procent hoger dan begroot. Hieraan ten grondslag lagen onder andere de uitbreiding van de programmering van de najaarseditie met dubbele avondconcerten en de groeiende populariteit van onze voorjaarseditie. Bovendien waren de inkomsten door bijdragen van masterclass-studenten hoger dan begroot.

In 2024 werd daarnaast een succesvolle start gemaakt met de strategie voor werving van particuliere donateurs, dat bijna 25.000 euro meer dan begroot opleverde. Dat stemt ons optimistisch en hoopvol, want zoals hierboven en in het bestuursverslag van 2023 benoemd, blijven de private fondsen een punt van zorg door overvraging en aanscherping van toekenningsbeleid. Het *Schiermonnikoog Festival* zet daarom de werving van particuliere donateurs, al dan niet in nalatenschappen voort in de komende beleidsperiode.

2. DE DRIE CODES

Het *Schiermonnikoog Festival* onderschrijft de Governance Code Cultuur, de Fair Practice Code en de Code Diversiteit & Inclusie en past deze naar zijn beste vermogen toe. De toepassing van alle codes wordt zorgvuldig geëvalueerd door zowel het bestuur, het team als de Raad van Toezicht (RvT). De uitkomsten van deze evaluaties worden vastgelegd en leiden tot het implementeren van concrete stappen om de organisatie scherp te houden ten opzichte van de culturele codes.

2.1 Governance Code Cultuur

Stichting Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog hanteert sinds 2019 het Raad van Toezicht-model. Het *Schiermonnikoog Festival* onderschrijft de acht principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur (GCC), leeft deze na en draagt deze uit, naast de ANBI-vereisten waaraan het festival voldoet. Een transparante verantwoording, goed toezicht en behoorlijk bestuur zijn belangrijk voor de organisatie. De principes en aanbevelingen zijn derhalve verankerd in het beleidsplan, het directiereglement en de missie, visie, waarden en doelstellingen van de organisatie. De GCC wordt jaarlijks besproken door de directie, de Raad van Toezicht (RvT) en het kernteam.

De verdeling van taken en bevoegdheden tussen de directie en de RvT is vastgelegd in bovengenoemd beleidsplan en reglement. De RvT geeft, ook ongevraagd, advies aan de directie met betrekking tot het formuleren en realiseren van de doelstellingen, strategie en het beleid. De RvT voert jaarlijks evaluatiegesprekken met de directie.

Daarnaast evalueert de RvT zijn eigen functioneren eens per jaar. Van deze evaluaties wordt verslag gemaakt. Tijdens de evaluaties staan ook de GCC-principes op de agenda. De RvT heeft een profiel opgesteld waarin onder meer beschreven wordt welke gewenste competenties en deskundigheden binnen de raad vertegenwoordigd moeten zijn. Bij de samenstelling van de RvT is diversiteit – geografische en culturele herkomst, balans man/vrouw, leeftijd, deskundigheid – een aandachtspunt.

RvT-leden zijn onafhankelijk en ontvangen geen bezoldiging. Aandachtspunt van integer handelen is alertheid op belangenverstrengeling. Leden aanvaarden niet zonder meer nevenfuncties als deze de belangen van de organisatie zouden kunnen raken. Dat geldt ook voor de directie en zakelijke leiding.

Om de kwaliteit van de financiële vastlegging te borgen maakt het festival sinds 2022 gebruik van een extern accountantskantoor. De RvT houdt toezicht op de financiële inrichting van de organisatie. Alleen de bestuurders en de zakelijk leider zijn bevoegd om betalingen te verrichten voor de organisatie. De zakelijk leider en de bestuursleden verrichten de betalingen volgens het vierogenprincipe.

De zakelijk leider heeft de dagelijkse leiding van de organisatie in handen. Zij legt verantwoording af aan de directie. De zakelijk leider evalueert samen met een van de directeurs jaarlijks het functioneren van de teamleden. De directie legt verantwoording af aan de RvT over de resultaten van de organisatie. Om de toekomst van het festival te borgen, focussen we voor de nieuwe kunstenplanperiode op het vinden van een uitgebreidere financieringsmix.

Het *Schiermonnikoog Festival* heeft sinds 2024 een externe vertrouwenspersoon aangesteld. Jaarlijks ontvangen de directie, zakelijk leider en de RvT een verslag, dat wordt geëvalueerd. Ook stelde het festival in 2024 een gedragscode ter voorkoming van ongewenste omgangsvormen op, waartoe alle teamleden, musici, studenten en andere betrokkenen toegang hebben.

In 2025, het eerste jaar van onze nieuwe vierjarige beleidsperiode, vindt een nulmeting plaats van de acht principes van de code binnen de organisatie. Hiermee kan het festival de principes uit de code jaarlijks beter monitoren en vervolgens verbeterd toepassen. De uitkomsten van deze nulmeting en de daaruit voortvloeiende adviezen worden besproken met de RvT. Om een toekomstbestendige, duurzame organisatie te zijn, is het *Schiermonnikoog Festival* een lerende organisatie.

2.2 Fair Practice Code

Het *Schiermonnikoog Festival* onderschrijft de vijf principes van de Fair Practice Code: solidariteit, transparantie, duurzaamheid, diversiteit en vertrouwen. Waarmaken doet het festival deze kernwaarden op verschillende manieren.

Solidariteit: Het *Schiermonnikoog Festival* zet zich sterk in voor een cultuur waarin alle betrokkenen samenwerken en trots zijn op het festival. De organisatie is zo plat mogelijk, met veel vertrouwen in iedereen die daaraan bijdraagt. De directie en zakelijke leiding hebben een voorbeeldrol naast hun faciliterende rol.

Het festival betaalt de gecontracteerde artiesten honoraria die recht doen aan hun statuus met inachtneming van het door de SENA voorgestelde minimumbedrag per optreden. Voor teamleden wordt de CAO *Podiumkunsten* gevolgd, waarbij redelijke en eerlijke betaling voor ZZP'ers een aandachtspunt is. Werkervaringsplaatsen zijn altijd betaald, waarbij ook dezelfde CAO wordt gevolgd, op basis van redelijk en eerlijke betaling afhankelijk van de functie en ervaring. Vrijwilligers werken onbezoldigd en krijgen reis- en onkosten vergoed, naast verblijf en alle maaltijden op de dagen dat ze op het eiland aanwezig zijn. Het beloningsbeleid is gepubliceerd op de website van het festival. Functies, taken en arbeidsvoorwaarden van eenieder zijn helder en uitgebreid beschreven in hand- en draaiboeken en – in het geval van inhuur – opdrachtomschrijvingen, die zowel vooraf als tijdens de festivals inzichtelijk zijn.

Daarnaast biedt het festival voor kernteamleden ondersteuning bij opleiding en ondernemerschap. Zo staat in 2025 een cursus over de inzet van AI op het programma, dat een bijdrage moet leveren aan de efficiëntie van werkzaamheden. Daarnaast krijgen een van de directeurs en de zakelijk leider de gelegenheid zich te ontwikkelen op het gebied van fondsenwerving en nalatenschappen, ten behoeve van de verbeterde financieringsmix van het festival.

Bovendien stelt het festival zich ten doel om waar mogelijk alleen samen te werken met organisaties die zich committeren aan De Drie Codes.

De ambitie voor de toekomst is om honoraria voor musici en teamleden substantieel te verhogen. De praktijk leert dat het huidige minimumhonorarium voor beiden nog niet marktconform is. Zo is de SENA-norm, wanneer je alle uren die de musicus nodig heeft om tot een uitvoering op hoog niveau te komen meetelt, aanzienlijk laag.

Transparantie: Het *Schiermonnikoog Festival* hecht grote waarde aan transparantie en streeft naar een zo transparant mogelijke organisatie. Zo is het kernteam erg betrokken bij de ontwikkelingen rondom de festivals en de toepassing van De Drie Codes. Daarnaast publiceert de stichting haar reglementen, jaarcijfers en jaarverslagen op de eigen website.

Duurzaamheid: Het *Schiermonnikoog Festival* investeert waar mogelijk in persoonlijke en professionele ontwikkeling van teamleden, die allen in opdracht op ZZP-basis voor de organisatie werken. Met teamleden wordt individueel jaarlijks geëvalueerd en na afloop van de twee festivals vindt een evaluatie met het gehele betrokken team plaats. Daarnaast deelt iedereen de verantwoordelijkheid om mentale en fysieke overbelasting te voorkomen. We letten op elkaar.

Duurzaamheid is voor een festival dat nauw verbonden is met de natuur een extra belangrijk aspect. We vragen iedereen zoveel mogelijk het openbaar vervoer te gebruiken om het eiland te bereiken. Het vervoer op het eiland gaat per fiets. Deze stelt de organisatie ter beschikking aan iedereen die een bijdrage levert, van musicus tot vrijwilliger. De catering is vrijwel volledig vegetarisch. De aankleding van het festival heeft een duurzaam karakter en wordt hergebruikt tot het einde van de huidige beleidsperiode.

Diversiteit: Het *Schiermonnikoog Festival* onderschrijft en implementeert waar mogelijk de Code Diversiteit & Inclusie. Voor verdere verdieping verwijzen we graag naar onze reflectie op de Code Diversiteit & Inclusie.

Vertrouwen: Het *Schiermonnikoog Festival* hecht grote waarde aan een veilige werkomgeving voor alle betrokkenen. In 2023 is Arike Tomson van het Groningse bedrijf Accent Mediation als vertrouwenspersoon aangesteld. Zij is meldpunt in geval van conflicten of grensoverschrijdend gedrag. Ze doet na meldingen verslag aan de directie en RvT en evalueert jaarlijks met de organisatie.

Het festival neemt kwaliteit als uitgangspunt, zoals beschreven in de missie en visie van onze organisatie. Daarbij gaan we zorgvuldig om met representatie en vermelding. Waar bekend, zien we erop toe dat aan bronvermelding wordt gedaan. Bovendien dragen we jaarlijks af aan *BumaStemra* voor de rechten van het gebruik van muziek waarop deze nog rusten. Na afloop van iedere festivaleditie delen we de gebruikte muziek met hen.

In geval van een geschil proberen betrokkenen dit eerst onderling op te lossen. Indien dat niet lukt, wordt een tweede poging gedaan, al dan niet met betrokkenheid van een derde, onafhankelijke persoon.

2.3 Code Diversiteit & Inclusie

Het *Schiermonnikoog Festival* zet zich sterk in voor het uitdragen van de Code Diversiteit & Inclusie (D&I) op zoveel mogelijk vlakken. We zijn ons er terdege van bewust dat we, als klassiek festival, uitdagingen hebben en daarom nemen we een proactieve houding aan. De afgelopen jaren zetten we concrete stappen op de onderdelen Personeel, Partners, Programma en Publiek om nog diverser en inclusiever te worden.

Programma: Met ingang van de nieuwe beleidsperiode 2025-2028 heeft directeur Caspar Vos zich ten doel gesteld de programmering van het festival te vernieuwen, te verbreden en te verjongen.

Partners: Het *Schiermonnikoog Festival* initieert een groot aantal nieuwe samenwerkingen met de inwoners, ondernemers, culturele instanties, podia en andere stakeholders.

Publiek: Het *Schiermonnikoog Festival* is in bijna vijftienvintig jaar uitgegroeid tot een geliefd festival met een zeer trouwe kern bezoekers die gemiddeld 60 jaar of ouder zijn. De grootte van het eiland en het aantal beschikbare locaties voor de concerten, de masterclasses en het randprogramma brengen qua bezoekersaantallen beperkingen met zich mee. Letterlijk en figuurlijk de ruimte vinden voor nieuwe doelgroepen is daarmee een belangrijke uitdaging voor het festival. Met de ambities op het gebied van het programma, zet het festival in op het vergroten van de naamsbekendheid door gerichte marketingcampagnes voor verschillende doelgroepen in zowel bezoekers als masterclass-studenten en de zichtbaarheid op andere locaties dan op het eiland.

Personeel: Het *Schiermonnikoog Festival* streeft ernaar een open organisatie te zijn met een divers personeelsbestand. Het kernteam van het festival vormt een evenwichtige mix wat betreft leeftijd, (culturele) achtergrond, gender en geaardheid. Dat geldt ook voor onze grote groep vrijwilligers. Kijkend naar deze diversiteitsaspecten van alle groepen, dan zijn deze redelijk goed geborgd. Wat betreft aanvullende inhuur voor de festivals zijn in 2024 de eerste stappen gezet om de inzet van mensen uit het Noorden te vergroten. Zo verwelkomden we vier nieuwe fotografen, ter voorbereiding op de festivals in 2025 voor zowel de fotoshoots met studenten in maart als de festival fotografie, waarvan drie in het Noorden gevestigd zijn.

3. RAAD VAN TOEZICHT

3.1 Verslag Raad van Toezicht

De schriftelijke beoordeling van het publiek op de voorjaars- en najaarsedities 2024 was evenals afgelopen jaren zeer positief. De Raad van Toezicht wijdt dit aan de uitstekende organisatie en muzikale voorbereiding van de directie en het team. Er is in 2024 weer een uitstekende prestatie geleverd. Daarvoor zijn we hen zeer erkentelijk. Tevens zijn wij ook dit afgelopen jaar weer onder de indruk van het hoge niveau waarop alle musici spelen. Dat maakt ons *Schiermonnikoog Festival* een juweeltje op cultuurgebied. Minder positief is dat we het jaar 2024 moeten afsluiten met een fors verlies door tegenvallende inkomsten. Daarom heeft de RvT de Directie medio 2024 verzocht om zich te bezinnen op de toekomstbestendigheid van het festival gezien de veranderingen in de cultuursector en te formuleren wat daarvoor nodig is.

De Raad van Toezicht heeft in 2024 vijfmaal vergaderd. Belangrijke vaste agendapunten waren het programmeren en evalueren van de voorjaars- en najaarseditie, financiën en fondswerving. Aan fondswerving is extra aandacht besteed gezien de afnemende kansen om van de reguliere fondsen op het gebied van muziek gebruik te kunnen maken. De hoeveelheid geld die deze fondsen aan subsidies kunnen uitgeven daalt en de concurrentie onder degenen die een subsidie aanvragen neemt toe. Bovendien worden de eisen van deze fondsen steeds specifiek. Dit betekent dat ons Festival andere financiële bronnen moet aanboren. We verwachten dat vooral particuliere donaties in deze tijden een belangrijke, nieuwe bron van inkomsten kunnen worden. Daarom zijn we in het najaar gestart met het Broedmeesterfonds. Met dit fonds ondersteunen deelnemers de ontwikkeling van jong klassiek toptalent wat een speerpunt is van het Schiermonnikoog Festival. We zijn verheugd te zien dat de bezoekers van de najaarseditie 2024 hierop met enthousiasme hebben gereageerd.

Daarnaast heeft de Raad van Toezicht aandacht besteed aan een aantal specifieke onderwerpen, waaronder:

- De integratie van stoel placering in de kaartverkoop. De aankondiging hierover tijdens de najaarseditie deed veel stof opwaaien. De hoofdreden om hiertoe over te gaan, was een betere planning van de kaartverkoop. Door het grote aantal passe partout houders waarvan onbekend is of zij wel of niet een concert bijwonen, moesten er te veel stoelen vrijgehouden worden. Een andere reden waren de lange wachtrijen buiten (soms in regen en kou), maar dit bleek voor een deel van het publiek een minder groot probleem te zijn. Toch ziet de directie zich genooddaakt over te gaan op stoelplacering, met name vanwege het probleem van de planning van de kaartverkoop.
- De opstelling van een gedragscode, invoering van een risico-management systeem en een deugdelijke berekening van de continuïteitsreserve.
- Het voldoen aan alle veiligheidsvoorschriften en brandveiligheid in de concertruimten.
- Bezien wat wij als Festival kunnen doen aan het ventilatiesysteem, met name in de Stag. De gemeente is voornemens om in 2026 De Stag te verduurzamen financieel gesteund door een EU-subsidie. Mogelijk leidt dit ook tot verbetering van de ventilatie.
- Het verslag van de vertrouwenspersoon (Arike Tomson) waarin haar bevindingen staan.
- Evaluatie van de Cultural Governance Code. Toetsing wees uit dat we voldoen aan de eisen.
- De Raad van Toezicht heeft functioneringsgesprekken gehouden met de twee directeuren. Tevens heeft de Raad van Toezicht zichzelf geëvalueerd.
- De Raad van Toezicht is betrokken geweest bij de selectie van de geschikte kandidaat om Rutger van Otterloo te vervangen die zijn werkzaamheden bij ons festival heeft beëindigd. Hij was zakelijk manager en is opgevolgd door Karlijn ter Horst. Zij was al werkzaam bij het festival als marketeer en is doorgegroeid naar deze nieuwe functie.

De Raad van Toezicht kijkt met tevredenheid terug op 2024 en hoopt dat in 2025 het publiek opnieuw kan genieten van prachtige muziek, de mooie natuur van Schiermonnikoog en van de randprogrammering met lezingen, films en andere activiteiten.

Jacqueline Cramer (voorzitter), Janet Nieboer (lid) en Alexander Klapwijk (lid)

3.2 Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van Stichting Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog bestaat uit drie leden:

- Jacqueline Cramer (voorzitter): in functie sinds 05-01-2019 en zal uittreden per 05-07-2026
- Alexander Klapwijk (lid): in functie sinds 05-01-2019 en zal uittreden per 05-01-2027
- Janet Nieboer (lid): in functie sinds 14-12-2023, eerste termijn eindigt op 14-12-2027

Leden van de Raad van Toezicht worden benoemd voor een periode van vier jaar. Een aftredend lid is herbenoembaar voor een periode van maximaal vier jaar. Een lid mag niet langer dan acht jaar lid zijn van de Raad van Toezicht.

Jacqueline Cramer – nevenactiviteiten:

- Directeur Cramer Milieuvadvis BV (1999-heden)
- Emeritus Hoogleraar duurzaam innoveren Universiteit Utrecht (2010-heden)
- Voorzitter Stuurgroep Uitvoering Betonakkoord (2017- heden)
- Voorzitter Bouwakkoord Staal (2021-heden)
- Beschermvrouwe Plastic Soup Foundation (2022-heden)
- Voorzitter Raad van Toezicht, Stichting Holland Circular Hotspot (2018-maart 2024)
- Voorzitter College van Onafhankelijke Experts, Verpact/Kennisinstituut Duurzaam Verpakken (2018-heden)
- Voorzitter Bestuur Dutch Circular Textile Valley (2019-heden)
- Adviesraad Dierentuin Artis (2019 – heden)
- Burgemeester van Cirkelstad (2011-heden)
- Voorzitter van Raad van Toezicht, Oranje Energie, burgerbeweging voor schone energie in Amsterdam (2020-heden)
- Lid beoordelingscommissie Just Transition Fund IJmond (2023-heden)
- Vicevoorzitter van de commissie Gezondheidsbescherming, ZonMw (2024-2025)
- Member of the Honorary Council of Circular Change, Slovenia (2022-heden)
- Member of the Danish TRACE (A Transition towards Circular Economy) (2023- heden)
- Guest professor at RMIT, Melbourne, Australia (2022-heden)

Janet Nieboer – nevenactiviteiten:

- CEO – statutair bestuurder ROM InWest B.V. | Haarlem | 2022 – heden
- Lid Raad van Toezicht / voorzitter financiële auditcommissie Wetlands International | Ede | 2023 – heden
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht / voorzitter financiële audit en risicocommissie Stichting Netherlands Food Partnership | Utrecht | 2021 – heden

Alexander Klapwijk – nevenactiviteiten:

- Eigenaar Tatataa marketingadvies
- Subsidie coördinator a.i. Fonds voor Cultuurparticipatie
- Lid Raad van Toezicht Kunstlinie Almere
- Bestuurslid Berlage Saxophone Quartet
- Bestuurslid De Nieuwe Muze
- Bestuurslid De Muze van Zuid
- Bestuurslid Oneiros Ensemble

4. PERSONELE BEZETTING

4.1 Samenstelling organisatie

Directie

Caspar Vos
Jeroen Reuling

Team

Rutger van Otterloo	zakelijk leider tot 1-11-2024
Ella van Poucke	curator voorjaarseditie
Zarah Ruwhof	producent tot 1-12-2024
Marleen Lansink	producent a.i. per 1-12-2024
Nikki Kloosterboer	marketeer tot 15-04-2024
Karlijn ter Horst	marketeer per 15-04-2024, zakelijk leider a.i. per 1-11-2024
Vera ten Buur	vrijwilligerscoördinator tot 1-6-2024
Luuk ten Hoor	vrijwilligerscoördinator per 1-6-2024

4.2 Samenstelling Raad van Advies

Makira Mual	hoofdredacteur Klassieke Muziek <i>NTR</i>
Jan Van den Bossche	dramaturg
Marie-Luce Bree	voormalig directeur <i>Grachtenfestival</i>
Abdelkader Benali	schrijver en theatermaker
Floris Kortie	presentator <i>Podium Klassiek</i>
Danae Baltsavias	artistiek coördinator Muziekkapel Koningin Elisabeth
Georges Mutsaerts	voormalig directeur <i>Wonderfeel</i>

5. JAARREKENING

5.1 Balans

Stichting Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog
Jaarrekening 2024

Balans per 31 december 2024

(alle bedragen zijn in euro's)	31-12-2024	31-12-2023
ACTIVA		
Materiële Vaste activa	447	893
Vlottende activa		
Debiteuren	10.380	41.452
Vorderingen	86.702	98.673
Liquide middelen	67.473	47.526
Totaal vlottende activa	<u>164.555</u>	<u>187.651</u>
TOTAAL ACTIVA	<u><u>165.002</u></u>	<u><u>188.544</u></u>
PASSIVA	31-12-24	31-12-23
Eigen vermogen		
Algemene reserve	47.406	93.932
Bestemmingsfonds Fonds Podiumkunsten	424	3.358
Totaal eigen vermogen	<u>47.831</u>	<u>97.290</u>
Kortlopende schulden	117.171	91.254
TOTAAL PASSIVA	<u><u>165.002</u></u>	<u><u>188.544</u></u>

5.2 Baten en lasten

Stichting Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog
Jaarrekening 2024

Staat van baten en lasten 2024

(alle bedragen zijn in euro's)	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
BATEN			
Publieksinkomsten: recettes Nederland	221.272	189.000	191.570
Sponsorinkomsten	8.950	8.200	7.640
Vergoedingen uit samenwerking	1.817	4.150	1.067
Bijdragen deelnemers	58.896	43.359	58.748
Andere overige inkomsten	10.653	0	15.836
Overige inkomsten	71.365	47.509	75.651
Totaal directe opbrengsten	301.587	244.709	274.862
Indirecte opbrengsten			
Bijdragen particulieren incl vrienden	101.668	76.805	67.850
Bijdragen van private fondsen	77.500	150.500	100.000
Overige bijdragen uit private middelen	179.168	227.305	167.850
Subtotaal eigen inkomsten	480.755	472.014	442.712
Meerjarige subsidie Fonds Podiumkunsten	33.705	31.351	32.248
Meerjarige subsidie provincie	39.785	38.218	37.523
Bijdragen Nederlandse overheden	3.300	3.000	24.230
Bijdragen Nederlandse publieke fondsen	0	0	0
Europese subsidies	0	0	0
Bijdragen buitenlandse fondsen	0	0	0
Incidentele bijdragen/subsidies uit publieke middelen	3.300	3.000	24.230
Subtotaal Subsidies en Bijdragen	76.790	72.569	94.001
TOTALE BATEN	557.545	544.583	536.713

Stichting Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog
Jaarrekening 2024

Staat van baten en lasten 2024

(alle bedragen zijn in euro's)	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
--------------------------------	--------------------	-------------------	--------------------

Stichting Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog
Jaarrekening 2024

Staat van baten en lasten 2024 (vervolg)

(alle bedragen zijn in euro's)	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
--------------------------------	--------------------	-------------------	--------------------

LASTEN

Beheerslasten personeel	148.284	136.160	133.744
Beheerslasten materieel	50.404	38.250	41.296
Totale beheerslasten	198.688	174.410	175.041

Tijdelijk personeel	12.623	8.000	7.686
Uitkoop/honoraria kernprogrammering podiumkunster	88.390	77.000	80.418
Uitkoop/honoraria overige programmering	44.549	42.100	38.330
Reis- en verblijfskosten musici/staf	148.795	134.800	123.179
Activiteitenlasten personeel	294.356	261.900	249.613

Locatiekosten	62.734	55.750	47.596
Marketing	28.418	31.975	34.806
Overige materiele activiteitenlasten	23.341	15.350	23.029
Activiteitenlasten materieel	114.493	103.075	105.431

TOTALE LASTEN	607.537	539.385	530.084
----------------------	----------------	----------------	----------------

SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-49.993	5.198	6.629
---	----------------	--------------	--------------

Saldo rentebaten/lasten	-534	0	0
Saldo bijzondere baten/lasten	0	0	0
EXPLOITATIERESULTAAT	-49.459	5.198	6.629

Bestemming saldo staat van baten en lasten

Mutatie algemene reserve	-46.526	5.198	6.215
Mutatie bestemmingsfonds Fonds Podiumkunsten	-2.933	0	414
	-49.459	5.198	6.629

Personele bezetting

Fte vast in dienst	0,00		0,00
Fte tijdelijk in dienst	0,00		0,00
Fte inhuur	2,20		2,00
Totaal Fte persoonlijke bezetting	2,20		2,00
Aantal vrijwilligers	47		45
Fte vrijwilligers	0,90		0,85

5.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Stichting Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog
Jaarrekening 2024

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Grondslagen

De jaarrekening is opgemaakt op basis van historische kostprijs.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving C1 voor Kleine Organisaties zonder winststreven, en met inachtneming van de eisen aan de verslaggeving en voorgeschreven modellen volgens het Handboek verantwoording Meerjarige Festivalsubsidie 2021-2024 van het Fonds Podiumkunsten.

Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers zijn overgenomen van de jaarrekening 2023 en waar mogelijk aangepast voor vergelijkbaarheid met 2024.

Consolidatievrijstelling

Het bestuur van Stichting Vrienden van het Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog is gelijk aan de Raad van Toezicht van Stichting Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog. Op grond van groottecriteria (artikel 396 BW) is gebruik gemaakt van de in artikel 2:407 BW lid 2 opgenomen vrijstelling voor het opstellen van een geconsolideerde jaarrekening.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen historische uitgaafprijzen onder aftrek van op lineaire basis gebaseerde afschrijvingspercentages bepaald aan de hand van de economische levensduur. Over investeringen wordt gedurende het boekjaar naar tijdsevenredigheid afgeschreven.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op de aanschaffingswaarde onder aftrek van de afschrijvingen die gebaseerd zijn op de geschatte economische levensduur. Het gehanteerde afschrijvingspercentage bedraagt 33,33%.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen zijn in de balans opgenomen tegen de nominale waarden. Voor zover nodig is op de vorderingen een voorziening wegens oninbaarheid in mindering gebracht.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn in de balans opgenomen tegen de nominale waarden en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de stichting.

VERVOLG GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Eigen vermogen

Algemene reserve

Na verwerking van het resultaat en de toevoeging aan het bestemmingsfonds Fonds Podiumkunsten resteert een onttrekking van € 45.526 uit de algemene reserve. De stand van de algemene reserve komt daarmee op € 47.406 per 31-12-2024.

De stichting acht een dergelijke algemene reserve noodzakelijk met het oog op de continuïteit van de organisatie en om haar in staat te stellen onvoorziene tegenvallers op te kunnen vangen.

Bestemmingsfonds Fonds Podiumkunsten

De jaarlijkse toevoeging aan de reserve is berekend op basis van het aandeel van de subsidie Fonds Podiumkunsten aan de totale baten van 2021 tot en met 2024. Het aandeel van de subsidie Fonds Podiumkunsten bedraagt tot en met 2024 5,97%, waardoor de toevoeging 2021 - 2024 € 424 bedraagt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en verrichte diensten enerzijds, en anderzijds de lasten en andere lasten van het jaar, gewaardeerd tegen de historische kosteprijzen.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten van het verslagjaar met inachtneming van de hiervoor geldende waarderingsgrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht. Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen, zodra deze voorzienbaar zijn.

Subsidies

Subsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde activiteiten zicht hebben voorgedaan.

5.4 Toelichting op de exploitatierekening

Stichting Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog
Jaarrekening 2024

Toelichting op de exploitatierekening

(alle bedragen zijn in euro's)	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Publieksinkomsten binnenland			
Recettes	221.272	189.000	191.570
Sponsorinkomsten			
JAS beheer	1.500	1.500	0
Rotary	750	0	1.440
Avro/Tros	500	500	0
Wagenborg	6.200	6.200	6.200
	<u>8.950</u>	<u>8.200</u>	<u>7.640</u>
Overige inkomsten			
Opbrengst programmaverkoop en merchandise	1.817	4.150	1.067
Bijdragen deelnemers masterclass	58.896	43.359	58.748
Andere overige inkomsten			
Arrangementen	6.465	0	8.008
Overig	4.188	0	7.828
	<u>10.653</u>	<u>0</u>	<u>15.836</u>
Totaal overige inkomsten	71.365	47.509	75.651
Overige bijdragen uit private middelen			
Particulieren incl. vrienden			
Vriendenbijdragen	28.025	22.500	3.570
Donaties Broedmeesters	1.250	0	0
Particuliere giften	29.200	27.500	25.000
Stichting Vrienden van Kamermuziekfestival	43.193	26.805	39.280
	<u>101.668</u>	<u>76.805</u>	<u>67.850</u>

Stichting Internationaal Kamermuziekfestival Schiermonnikoog
Jaarrekening 2024

Toelichting op de exploitatierekening

(alle bedragen zijn in euro's)	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Private fondsen			
Berch van Heemstede	0	3.000	0
Sena	27.500	35.000	35.500
BNG Cultuurfonds	0	10.000	0
Fonds 21	0	15.000	15.000
Dioraphte	0	15.000	0
ELSA Foundation	0	13.000	0
Zabawas	0	0	5.000
MAOC van Bylandt	8.000	8.000	8.000
Stichting het Cultuurfonds bijdrage Blauwe Baan Fonds	5.000	20.000	20.000
Stichting het Cultuurfonds bijdrage Johan Rasch Fonds	5.000		
Stichting het Cultuurfonds algemeen	12.000		
Stichting Natuurlijk Schiermonnikoog	2.500	0	0
Stichting Herbert Duintjersfonds	1.000	0	0
Stichting MAPS	9.500	9.500	9.500
Van Bijlevelt stichting	7.000	7.000	7.000
Stichting Behringer Hazewinkel	0	15.000	0
	<u>77.500</u>	<u>150.500</u>	<u>100.000</u>
Totaal overige bijdragen uit private middelen	179.168	227.305	167.850
Subtotaal Eigen Inkomsten	480.755	472.014	442.712
Meerjarige subsidie Fonds Podiumkunsten			
Basissubsidie 2021-2024	33.705	31.351	32.248
Coronasteun FPK	0	0	0
	<u>33.705</u>	<u>31.351</u>	<u>32.248</u>
Meerjarige subsidie provincie	39.785	38.218	37.523
Overige bijdragen/subsidies publieke middelen			
<i>Nederlandse overheden</i>			
Gemeente Schiermonnikoog	3.300	3.000	3.000
Provincie Fryslân	0	0	21.230
	<u>3.300</u>	<u>3.000</u>	<u>24.230</u>
Totaal overige bijdragen/subsidies publieke middelen	3.300	3.000	24.230
Subtotaal subsidies en bijdragen	76.790	72.569	94.001
TOTALE BATEN	557.545	544.583	536.713

Toelichting op de exploitatierekening

(alle bedragen zijn in euro's)	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
LASTEN			
Beheerslasten personeel			
Zakelijk en artistieke leiding	67.500	67.500	68.900
Bureamedewerkers	61.925	54.060	49.939
Gastcurator	2.500	2.500	2.500
Reis- en verblijfskosten organisatie	8.102	6.800	4.993
Overige personeelskosten	8.257	5.300	7.412
Totaal beheerslasten personeel	<u>148.284</u>	<u>136.160</u>	<u>133.744</u>
Beheerslasten materieel			
<i>Huisvestingskosten</i>	7.945	10.500	8.436
<i>Administratie en bureaunkosten</i>			
Kantoorartikelen	1.326	1.800	1.442
Porti / koerier	592	1.200	1.670
Telefoon / fax / e-mail	425	300	384
Computer/onderhoud apparatuur	19.128	3.450	7.478
Administratiekosten	7.512	6.000	6.997
Accountant- en advieskosten	8.225	8.000	8.036
Verzekeringen	654	1.300	1.341
Bank- en rentekosten	779	800	930
Buma/Stemra	500	2.500	2.500
Overige kosten	3.317	2.400	2.082
	<u>42.459</u>	<u>27.750</u>	<u>32.860</u>
Totaal beheerslasten materieel	<u>50.404</u>	<u>38.250</u>	<u>41.296</u>
Activiteitenlasten personeel			
Tijdelijk personeel			
Productiemedewerker	10.873	7.000	5.679
Overige tijdelijk personeel	1.750	1.000	2.008
	<u>12.623</u>	<u>8.000</u>	<u>7.686</u>
Uitkoop/honoraria kernprogrammering	88.390	77.000	80.418

Toelichting op de exploitatierekening

(alle bedragen zijn in euro's)	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Uitkoop/honoraria overige programmering			
Masterclasses docenten	31.500	27.000	26.382
Randprogrammering en kindermuziektheater	<u>13.049</u>	<u>15.100</u>	<u>11.947</u>
	44.549	42.100	38.330
Reis en verblijfskosten musici/staf			
Reiskosten uitvoerenden	33.413	34.000	37.153
Verblijfskosten uitvoerenden	69.085	48.500	41.577
Catering	46.297	46.800	44.234
Overig	<u>0</u>	<u>5.500</u>	<u>215</u>
	148.795	134.800	123.179
Totaal activiteitenlasten personeel	<u>294.356</u>	<u>261.900</u>	<u>249.613</u>
Activiteiten materieel			
Locatiekosten			
Accomodaties	21.348	26.100	26.104
Huur instrumentarium/muziek	22.989	21.700	18.500
Licht en geluid	7.441	6.500	1.848
Podium	3.155	450	388
Aankleding	<u>7.802</u>	<u>1.000</u>	<u>755</u>
	62.734	55.750	47.596
Marketing			
Drukwerk folders/affiches	3.044	3.350	4.954
Drukwerk programmaboekje	6.106	5.750	5.906
Grafisch ontwerp drukwerk	7.582	8.000	8.598
Fotografie en film	99	3.000	214
Overige publiciteit	<u>11.588</u>	<u>11.875</u>	<u>15.135</u>
	28.418	31.975	34.806
Overige materiele kosten			
Fotografie	1.542	0	0
Technieke	3.600	0	3.765
Kosten kaartverkoop	8.624	6.500	6.519
Merchandise	1.175	500	1.940
Huur fietsen	4.510	5.250	5.320
Overige kosten festival	<u>3.891</u>	<u>3.100</u>	<u>5.485</u>
	23.341	15.350	23.029
Totaal activiteitenlasten materieel	<u>114.493</u>	<u>103.075</u>	<u>105.431</u>
Saldo rente baten/lasten	-534	0	0

6. BIJLAGEN

6.1 Reportage DVHN over de Ode aan de Wadden

De Persgroep Media

De Persgroep Media

Vrijdagavond was de veerboot naar Schiermonnikoog voor één avond een muziekpodium. In de salons en op het autodek werden concerten gegeven, als aftrap van het Schiermonnikoog Festival.

JOB VAN SCHAIK

Vrijdagavond, kwart over zeven, in de haven van Lauwersoog. Zo'n 250 mensen staan stil op de auto-brug, zwendend tussen wal en schip. *Bohemian Rhapsody* klinkt vanaf het dek van veerboot de Monnik. Brassband Pro Rege uit Heerenveen verspert ons de toegang. Welkom bij de start van het Schiermonnikoog Festival.

Tijdens de muzikale begroeting door de koperblazers dooft het scherpe herfslicht langzaam. In de verte ligt Schier, onze bestemming. Geen avondrood als omlijsting van het eiland, wel een smalle band van wonderbaarlijk mooi, blauw licht. Er staat nauwelijks wind. Toch deinen we zacht op de muziek van Queen en Abba.

Het is alweer een paar jaar geleden, de laatste Ode aan de Wadden. In 2009 startte Georges Mutsaerts, initiatiefnemer en oud-directeur van het kamermuziekfestival, met een muzikale bootreis als aftrap van zijn festival. „Een hele operatie“, zegt hij nu, 15 jaar later. „Ik had me wat verkeken op de logistiek.“ Tegenwoordig is Mutsaerts vrijwilliger en bezoeker.

Schiermonnikoog Festival is inmiddels aan zijn 23ste editie toe. Tot en met 10 oktober vinden op het Waddeneiland ruim 40 concerten plaats, plus tal van andere activiteiten. Pianist Caspar Vos is sinds 2021 de baas. Hij heeft de oude traditie nieuw leven ingeblazen. „Ik heb zelf ook een keer op de boot opgetreden. Werd met het anker neergelaten.“

Om half acht mogen we aan boord. De musici van Pro Rege bergen hun instrumenten op en verlaten het schip. „Uitiek om hier te spelen“, zegt dirigent Hendry van Loo. „Blasmuziek is ooit ontstaan uit de behoefte aan buiten spelen. We zijn even terug in de historie.“

Maar de toekomst roept. „We hebben een studieweekend. Eind oktober verdedigen we onze landstitel op de Nederlandse Brassband Kampioenschappen.“

Ondertussen verspreiden de opvarenden zich over de twee salons van de Monnik. Boven en beneden treden vanavond afwisselend de musici van Club Classique en de zangers van Frommermann op. Maar eerst varen we naar Grote Siege, waar de veerboot voor anker gaat. De flessen wijn komen op tafel, samen met borrelhapjes en verhalen.

De mannen van Frommermann verzorgden een revue met oude liedjes.

Aan een van de tafels zit Camiel Jansen. „Ik ben gevraagd om voor volgend jaar een kameropera te schrijven voor het festival“, vertelt de componist. „Dit is een studiereis voor mij. Ik blijf een paar dagen op het eiland om het spanningsveld tussen de eilanders en het toerisme te verkennen. Dat wil ik in de opera verwerken. Ik woon zelf in Amsterdam“

“**HET IS EEN COMPOSITIE VAN DE GURU VAN DE GURU VAN MIJN GURU**”

MUZIEK MET ZICHT OP DE STERREN

Onder de sterrenhemel verzorgde een gelegenheidsblaaskwartet een concert op het autodek van veerboot de Monnik.

FOTO'S: SCHIERMONNIKOOG FESTIVAL/ALLE MEUVOLL

en heb een schijfkeel aan al die toeristen.“ Onderweg naar de ankerplaats is de oefenlocatie voor het instuderen van de kameropera alvast geregeld. Jansens tafelenoten, Vera Carasso en Bob van Wely, zijn de uitbalters van Nynke's Pleas in het terpdonk Pisam. „Club Classique heeft het programma dat ze vanavond spelen onlangs ook al bij ons ingestudeerd“, vertelt Carasso.

Als de motoren zijn uitgeschakeld, kan even na half negen de muziek beginnen. Club Classique, vanavond een strijkkwartet aangevuld met trombonist Arjan Linker, brengt een half uur muzikaal stervuurwerk, terwijl in de salon beneden Frommermann het eerste concert verzorgt. Vooral de raga, onder leiding van Linker, maakt diepe indruk.

De componist/trombonist, die opgroeide in Nieuw-Amsterdam, specialiseert zich in Indiase klassieke muziek. Vorig jaar speelde hij de raga nog in de woestijn van Rajasthan. „Het is een compositie van de guru van de guru van mijn guru“, vertelt hij. „Een heel emotionele raga, met een toepasselijke tekst: 'Astabdief, haal mijn bootje naar de kant.'“

Terwijl Frommermann en Club Classique van salon wisselen, begeven wij ons naar het autodek, waar het Schiermonnikoog Brass Quartet in de buitenlucht van start gaat met *Water Music* van Händel. Gezeten op een bankje op het bovendeck, met het hoofd in de nek starend naar de heldere hemel, levert dat een unieke ervaring op.

Het noorderlicht waarover in de salons gefluisterd werd, mag dan vanavond wegblijven, de sterrenmeisels van de Melkweg tonen zich in volle glorie. Het sterrenlicht maakt zelfs de vlucht van een eenzame meeuw zichtbaar, wiens klagelijke gekrijs boven het wad fraai mengt met de blaasmuziek.

Terug in de salon voor het concert van Frommermann brengt festivaldirecteur Caspar Vos ons terug op aarde. „De cultuur staat onder druk“, zegt hij. „De tijden zijn de klassieke muziek niet goed gezind. Daarom vraag ik u om broedmeester te worden en toptalent te steunen.“ Voor een vaste bijdrage per jaar kun je op Schiermonnikoog de klassieke

toekomst waarmaken.

Na afloop van het concert van Frommermann wordt het anker gelicht. De eerste broedmeester meldt zich bij Vos. „Schier is een broedplek voor miljoenen vogels“, zegt hij. „Maar ook voor jong talent. Daar zetten wij als festival heel erg op in. Maar het wordt steeds moeilijker. De btw-verhoging, de bezuinigingen. Alles wordt duurder.“

Vandaar de roep om broedmeesters Vos. „We kunnen niet meer inkomsten genereren. Alle concerten zijn uitverkocht en de capaciteit van het eiland is beperkt. Ondertussen zie ik dat veel talent verloren gaat. Mensen die iets anders gaan doen omdat een toekomst in de muziek te onzeker is geworden. Doodzonde.“

Tegen elf uur is Schiermonnikoog bereikt. Festivalbezoekers en musici waaiten uit over het eiland voor zes dagen bomvol muziek en natuurbeleving, met topensembles als het Wanderer Trio en Fuse. En muziek die je zelden hoort, zoals het *Pianoconcert* van Sergej Ljagoenov op het slotconcert.

De festivalbaas kruipt daarvoor zelf achter de vleugel. „Minimaal honderd uur studeren voor één concert“, zegt Vos. „Economisch is dat niet handig natuurlijk, want dat kan niet uit.“ En toch moet het. Op een betoverende avond als deze begrijpen we dat allemaal.

Schiermonnikoog Festival

Schiermonnikoog Festival duurt tot en met 10 oktober. Naast concerten zijn er elke dag workshops, lezingen, filmvertoningen en (natuur)excursies. Een aantal programmaonderdelen is uitverkocht, maar voor andere zijn nog kaarten verkrijgbaar. Zie het overzicht op schiermonnikoogfestival.nl.

Het concert van Trio Wanderer wordt dinsdagavond 8 oktober live uitgezonden op NPO Klassiek.

6.2 Weekoverzicht 13^e voorjaarseditie

PROGRAMMA					
VRIJDAG 8 MAART	ZONDAG 10 MAART	MAANDAG 11 MAART	DINSDAG 12 MAART	WOENSDAG 13 MAART	DONDERDAG 14 MAART
18:30-18:45 BUITENOPTREDEN WALD door het Karpus Quartet 17:45 Verzamelen bij het Hazeweltje	09:30-10:00 & 10:30-11:00 RK-KAPEL CELLO FOR BREAKFAST Deelnemer(s) cello-masterclass	09:30-10:00 & 10:30-11:00 RK-KAPEL VIOLA FOR BREAKFAST Deelnemer(s) alt/viool-masterclass	09:30-10:00 & 10:30-11:00 RK-KAPEL VIOLIN FOR BREAKFAST Deelnemer(s) viool-masterclass	09:30-10:00 & 10:30-11:00 RK-KAPEL PIANO FOR BREAKFAST Deelnemer(s) piano-masterclass	09:30-10:00 & 10:30-11:00 RK-KAPEL ENSEMBLE FOR BREAKFAST Deelnemer(s) ensemble-masterclass
ZATERDAG 9 MAART	11:00-12:00 DORPHUIS LEZING Fifrogosour Ruben Smil over de kunst van het maken van natuurdocumentaries	10:30-12:30 KLANKECURSIE Muzikale wandeling met het Nymphisak Trombone Quartet	10:00-12:00 NATUREXCURSIE Vogelconcert Tickeet via Adviescommissie	10:00-12:30 OPENBARE MASTERCLASS CELLO met Gary Hoffman in De Stag	10:00-12:00 NATUREXCURSIE Botbader Tickeet via Adviescommissie
11:30-13:45 OPENBARE MASTERCLASSES CELLO met Jeroen Reuling in de Got Tjark VIOL met Philippe Graffin in de RK-Kapel	11:00-13:00 NATUREXCURSIE Trekvogelwandering Tickeet via Adviescommissie	11:30-13:45 OPENBARE MASTERCLASSES ENSEMBLE met Marc Daniël in de Got Tjark VIOL met Philippe Graffin in de RK-Kapel	10:30-12:30 KITTIWAKE WORKSHOP TEKENEN De kunst en kennis van het vogelen	10:30-12:30 KLANKECURSIE Muzikale wandeling met de Portugese percussionist Agostinho Soqueira Tickeet via Adviescommissie	10:00-12:30 NATUREXCURSIE Strandwandeling met de boswachter Tickeet via Adviescommissie
15:00-16:00 DE STAG 14:30 Deuren open & aanvang laartheft 15:00 Aanvang muziek	14:00-15:00 DE STAG MIDDAGCONCERT BACH Sonate in g, BWV 1020 BACH Sonate in b, BWV 1030 Martin Vera Guera (hobo), Kanj Daito (Viocelembel)	14:00-15:00 DE STAG MIDDAGCONCERT BRAHMS Vioolsonate nr. 3 BARTOK Vioolsonate nr. 2 Song-Ha Choi (viool), Nikola Mesuizen (piano)	11:30-13:45 OPENBARE MASTERCLASSES CELLO met Jeroen Reuling in de Got Tjark VIOL met Philippe Graffin in de RK-Kapel	11:00-12:00 GOT TJARK KOFFIECONCERT OREG Strijkkwartet nr. 1 KEURIS Strijkkwartet nr. 1 Animato Quartet	10:00-12:30 OPENBARE MASTERCLASS CELLO met Gary Hoffman in De Stag
GRONDWIJL Tromboneconcert PIAZZOLLA Oblivion SACHSE Concertino in Bes Jesse Kuipers (trombone), Frans Douma Sisk (piano)	BOECHERINI Strijkwintet in C, op. 42 nr. 2 Manam Abouzahra (viool), Songha Choi (viool), Amira Abouzahra (alt/viool), Erica Piccotti (cello), Jorge Gimenez (cello)	15:30-17:45 OPENBARE MASTERCLASSES CELLO met Jeroen Reuling in de Got Tjark PIANO met Avelis Kouyoumdjian in de Stag	14:00-15:00 DE STAG MIDDAGCONCERT Van Spaans dansen tot de geschiedenis van de fango met PIAZZOLLA, ALBÉNIZ & GRANADOS Erica Piccotti (cello), Gian Marco Clampa (gitaar)	18:00-15:00 DE STAG KOUYOUMDJIAN PRESENTS Stuifvoering piano-masterclass	11:00-12:00 GOT TJARK KOFFIECONCERT SCHUBERT Wandererfantasie LEON Homannop BARTOK In de Open Lucht Sophiko Simova (piano)
DEETNOVEN Pianoconcert nr. 12 Nikola Mesuizen (piano)	15:30-17:30 KITTIWAKE WORKSHOP TEKENEN De kunst en kennis van het vogelen	16:00-16:40 DORPHUIS DOCUMENTAIRE Jos - de Mees als Nuttige Soort	Vijf avonturen langs de grenzen van KLASSIEK, JAZZ & MINIMAL Woodkraft	18:00-17:00 GOT TJARK GRAFFIN PRESENTS Stuifvoering viool-masterclass	14:00-15:00 DE STAG REHLING & HOFFMAN PRESENT Stuifvoering cello-masterclass
BLUESTONE Gymnastics KRESLER Liedesied BARTOK Rubén Kolesnjka, Pizzicato ELLINGTON T.O.T.T. SAINT-SAËNS Introduction of Remba Capriccioso Valentine Bianchi (viool), Cori Karayalzin (gitaar & mandoline)	15:30-17:45 OPENBARE MASTERCLASSES CELLO met Jeroen Reuling in de Got Tjark PIANO met Avelis Kouyoumdjian in de RK-Kapel	20:30-22:30 AVONDCONCERT DE STAG CARTE BLANCHE Deelnemers aan de masterclasses	15:30-17:45 OPENBARE MASTERCLASSES PIANO met Avelis Kouyoumdjian in de RK-Kapel ALTI-VIOL met Nebeko Imid in de Got Tjark	20:30-22:30 AVONDCONCERT DE STAG CARTE BLANCHE Deelnemers aan de masterclasses	16:00-17:00 GOT TJARK IMM PRESENTS Stuifvoering alt/viool-masterclass
15:30-17:45 OPENBARE MASTERCLASSES ENSEMBLE met Marc Daniël in de Got Tjark PIANO met Avelis Kouyoumdjian in de RK-Kapel	16:00-17:20 DORPHUIS DOCUMENTAIRE Rubin Simis Levente Rivier	20:30-22:30 AVONDCONCERT DE STAG CARTE BLANCHE Deelnemers aan de masterclasses	16:00-18:00 DORPHUIS DOCUMENTAIRE Igor Levit: No Fear!	18:00-17:00 GOT TJARK MEITNER Pianoconcert in C Ella van Poucke (cello), Casper Vos (gitaar), Deelnemers aan de viool- en alt/viool-masterclass	23:00-00:30 STERRENWANDELING Tickeet via Adviescommissie
16:00-17:40 DORPHUIS DOCUMENTAIRE The Hidden Life of Trees	20:30-22:30 AVONDCONCERT DE STAG RAVEL Sonate voor viool en cello Amira Abouzahra (viool), Erica Piccotti (cello)	20:30-22:30 AVONDCONCERT DE STAG CARTE BLANCHE Deelnemers aan de masterclasses	20:30-22:30 AVONDCONCERT DE STAG CARTE BLANCHE Deelnemers aan de masterclasses	Programma geïnspireerd op de liefde met muziek van o.a. FAURÉ. MONTEVERDI & FALLA jongHBE (Nederlands Blazers Ensemble)	23:00-00:30 STERRENWANDELING Tickeet via Adviescommissie
20:30-22:30 DE STAG OPENINGSconcert BULL in Hornme IX BACH/FRIEDL Concert in d, BWV 596 Michael Bennett (orgel)	Muzikale wissel voor twee prijswinnende musici Toemi Gasparini (viool), Nikola Mesuizen (piano)	20:30-21:30 DANIEL PRESENTS Stuifvoering ensemble-masterclass	20:30-21:30 AVONDCONCERT DE STAG CARTE BLANCHE Deelnemers aan de masterclasses	20:30-22:30 AVONDCONCERT DE STAG CARTE BLANCHE Deelnemers aan de masterclasses	*Alle programma-onderdelen met een ster (*) vallen buiten de passe-partout Wijzigingen voorbehouden
VIVALDI De vier jaargetijden Lenté - Manam Abouzahra (viool) Zomer - Toemi Gasparini (viool) Herfst - Amira Abouzahra (viool) Winter - Songha Choi (viool) Schermmusiekop Strings ensemble bestaande uit o.a. deelnemers masterclasses	MATRICALE Een muzikale zoektocht naar de klankwereld van je medertal Nymphisak Trombone Quartet	20:30-21:30 DANIEL PRESENTS Stuifvoering ensemble-masterclass	HERWIG Bacon Hill: Bare Feet Joshua Herwig (cello), Shane van Heerde (piano)	20:30-21:30 AVONDCONCERT DE STAG CARTE BLANCHE Deelnemers aan de masterclasses	
	20:30-21:30 AVONDCONCERT GOT TJARK CARTE BLANCHE Deelnemers aan de masterclasses		HUREL Tombeau in memoriam Gérard Grisey XENAKIS Rebonds A, 6 Chansons; Rebonds B Agostinho Soqueira (percussie), Shane van Heerde (piano)		
	PROGRAMMA NTB		20:30-21:30 AVONDCONCERT GOT TJARK BRAHMS Alt/vioolsonate nr. 2 in Es Samuel Rosenthal (alt/viool), Katsura Mizumoto (piano)		
	23:00-00:30 STERRENWANDELING Tickeet via Adviescommissie		MEYERSONN Callosonate nr. 2 in D Joko Pedro Gonçalves (cello), Wrigley Roche (piano)		

6.3 Weekoverzicht 23^e najaarseditie

PROGRAMMA					
VRIJDAG 4 OKTOBER	ZONDAG 6 OKTOBER	MAANDAG 7 OKTOBER	DINSDAG 8 OKTOBER	WOENSDAG 9 OKTOBER	DONDERDAG 10 OKTOBER
<p>19:00-22:30 ODE AAN DE WADDE Een concert midden op de Waddenzee, met Frimmersdonk, Club Classique, het Schiermonnikoog Brass Quartet en een warm orkest door de Friese brassband Pro Regat. <i>De programmavoorstelling is een samenwerking met Wagesburg Passagierzalenfesten</i></p> <p>ZATERDAG 5 OKTOBER</p> <p>10:00-10:30, 11:00-11:30 & 12:00-12:30 POP-UP CONCERTA'S ZONDERTOREN Met Club Classique</p> <p>14:30-19:30 DE STAG MIDDAGCONCERT Luberen en muziekwerken uit alle windstroken in verschillende talen, tijden en stijlen door vocaal ensemble Frimmersdonk</p> <p>16:00-17:00 DORPSHUIS LEZING Zoute wijsheden, lessen van Schiermonnikoog voor landbouw in veranderende delta's Theo Elzenga, hoogleraar ecofysiologie van planten aan de Rijksuniversiteit Groningen, vertelt over wat de landbouw kan leren van de planten op Schiermonnikoog.</p> <p>19:00-20:00 & 21:00-22:00 GOT TJARK AVONDCONCERT BEETHOVEN Sonate voor piano no. 19 in D CHOPIN Sonate voor piano no. 3 in a Abdel Rahman El Bacha (piano)</p> <p>20:30-22:30 DE STAG AVONDCONCERT SCHUBERT Strijkwiel in Bes Todi Papavrami (viool), Miguel da Silva (altviool), Jeron Reuling (cello)</p> <p>HOLST Phantasy Quartet Abigé Králik (viool), Yoert Talbart (viool), Mathis Rochat (altviool), Aleksey Shadrin (cello)</p> <p>MARTINŪ La Revoce de Cuisine Gertrich Meyer (klarinet), Bram van Sambark (fagot), Ferik Orstewinder (trompet), Abigé Králik (viool), Aleksey Shadrin (cello), Caspar Vos (piano)</p> <p>FAURÉ Pianokwintet nr. 1 in c Todi Papavrami (viool), Miguel da Silva (altviool), Jeron Reuling (cello), Avedis Kouyoumdjian (piano)</p>	<p>09:30-10:00 & 10:30-11:00 RK-KAPEL ONTBIJTCONCERT JOLIVET Nocturne voor cello en piano BEETHOVEN Sonate nr. 5 voor cello en piano João Gonçalves (cello), Craig White (piano)</p> <p>10:30-12:30 KLANKECURSIE Muzikale wandeling met trompettist Floris Orstewinder Tickets via Natuurmonumenten</p> <p>11:00-13:00 NATUUREXCURSIE Trekvogelzending Tickets via Natuurmonumenten</p> <p>12:30-13:30 OUR GOT TJARK OPENBARE MASTERCLASS Cedric Wilard Carter krijgt les van Raphaël Pidoux of Backs Calvoaule nr. 6</p> <p>14:30-15:30 DE STAG MIDDAGCONCERT SCARLATTI Sonates in F, C & a YSAÏE Sonate op. 27 Todi Papavrami (viool)</p> <p>CHAUSSON Pièce op. 39 in C Miguel da Silva (altviool), Craig White (piano)</p> <p>BRAMMS Klarinettrio in a Gertrich Meyer (klarinet), Aleksey Shadrin (cello), Caspar Vos (piano)</p> <p>16:00-17:45 DORPSHUIS DOCUMENTAIRE <i>Geographies of Solitude</i></p> <p>18:00-20:00 & 21:00-22:00 GOT TJARK AVONDCONCERT RAVEL Pavane pour une infante défunte BACH France suite in G MOZART Sonate in Es NAVEL Jeux d'eau, Sonatine Julien Libeer (piano)</p> <p>20:30-22:30 DE STAG AVONDCONCERT LALO Pianofino in A BOHIS Pianofino NAVEL Pianofino in a Tino Wandror</p> <p>23:00-00:30 STERRENWAADELING Tickets via Natuurmonumenten</p>	<p>09:30-10:00 & 10:30-11:00 RK-KAPEL ONTBIJTCONCERT PEJACHÉVIC Etégle in Es VILLA-LOBOS Improvisatie nr. 7 SILVESTROV Dedication to J.S.B. BARTÓK Rhapsodie nr. 2 KORNGOLD Marietta's Lied SeYoung Choi (viool), Craig White (piano)</p> <p>11:00-12:00 DORPSHUIS LEZING De dubbele bodems van Franz Schubert Musicoölog Saskia Tórnay vertelt over Schuberts verlangen naar liefde en vrijheid</p> <p>10:00-12:00 NATUUREXCURSIE Dulle-en Boswandeling Tickets via Natuurmonumenten</p> <p>13:30-14:30 DE STAG MIDDAGCONCERT REICH Maria's Phase, Dreaming Part I, Mallet Quartet DOWNIG Improvisation I, II DOWNIG Group</p> <p>15:30-16:00 & 16:30-17:00 RK-KAPEL KOPFIEDCONCERT In Distant Roots verlost Syrtche een spotstier. Joes Maria dirige emoties die zijn gekoppeld aan de armoedigheid om naar huis terug te keren, gewaaid in de meestpande kracht en schoonheid van Arabische poëzie.</p> <p>16:30-17:45 DORPSHUIS DOCUMENTAIRE <i>Vogels kan je niet melken</i></p> <p>19:00-20:00 & 21:00-22:00 GOT TJARK AVONDCONCERT BIER Rosenkranzsonates nr. 1, 4, 10 & 14 Cecilia Bernardini (viool), Marcus van den Munckhof (cello), Emmanuel Frankenberg (klavecimbel), Mike Ferreros (theorb)</p> <p>20:30-22:30 DE STAG AVONDCONCERT SCHUBERT Octet in F Gertrich Meyer (klarinet), Mees Vos (hoorn), Bram van Sambark (fagot), Stephen Waarts (viool), Yoert Talbart (viool), Miguel da Silva (altviool), Aleksey Shadrin (cello), Wouter Swinkels (contrabas)</p> <p>VIRN Space Air Light Machine Berlage Saxophone Quartet</p> <p>BERSHWIN Rhapsody in Blue Casper Vos (piano), Berlage Saxophone Quartet</p>	<p>09:30-10:00 & 10:30-11:00 RK-KAPEL ONTBIJTCONCERT BAK Altviolsonate BRIDGE Allegro appassionato Samuel Rosenthal (altviool), Craig White (piano)</p> <p>10:00-12:00 NATUUREXCURSIE Vogelgeluiden in de herfst Tickets via Natuurmonumenten</p> <p>10:30-12:00 BUITENOPTREDEN The Wilderness Sings DOMMIQ Group Verkoop: fatsa.nl/jacobspad</p> <p>11:00-12:00 DORPSHUIS KINDERCONCERT Berlage Saxophone Quartet speelt De Fakke Sax Bezelen concert voor basisschoolkinderen van het eiland</p> <p>13:30-14:30 DE STAG MIDDAGCONCERT DEBUSY Harmonies du soir; De soir; Resuscitament BOULANGER Clairière dans le ciel Katherine Dam (sopraan), Sam Armstrong (piano)</p> <p>15:30-16:00 & 16:30-17:00 RK-KAPEL KOPFIEDCONCERT In Secret Scores neemt pianist Craig White je mee op een spannend avontuur, een ontdekkingstraject met een orkestral programma dat je aldaagt om je zinnen te openen.</p> <p>19:00-20:00 & 21:00-22:00 GOT TJARK AVONDCONCERT ROSSINI Overture Il barbiere di Siviglia BOSSMORTIER Sonate voor 4 cello's WAGNER Feierliches Stück BACH Jesus bleibet meine Freude MOZART Suite op. 95 MACKERIE Frauen sind keine Engel; Foxtrot RAYMOND Ich hab das Fräul'n Helen Johann Seiler JURMANN Heine Gerilla hat ne Villa im Zoo TRADITIONALS An Irish Blessing, Chassidischer Walz Isar Colisten</p> <p>20:30-22:30 DE STAG AVONDCONCERT BARAJANAN Prélude; Danses de Vagharsapat; Impromptu; Capriccio Avedis Kouyoumdjian (piano)</p> <p>BARAJANAN Pianofino in fis Todi Papavrami (viool), Jeron Reuling (cello), Avedis Kouyoumdjian (piano)</p> <p>SJOSTAKOVITSJ Pianokwintet in g Julia Pusker (viool), Emma Roijackers (viool), Mathis Rochat (altviool), João Gonçalves (cello), Florian Noack (piano)</p>	<p>09:30-10:00 & 10:30-11:00 RK-KAPEL ONTBIJTCONCERT LIGETI Etude nr. 10 Der Zauberlehrling MESSIAEN Le baiser de l'Enfant UNSKU CHIN Etude nr. 2 Sequenzen FRANCK Prélude, choral et fugue Chayoung Park (piano)</p> <p>10:00-12:00 NATUUREXCURSIE Bosbodem Tickets via Natuurmonumenten</p> <p>10:00-12:00 NATUUREXCURSIE Polderstroomwandering Tickets via Natuurmonumenten</p> <p>12:00-13:00 OUR GOT TJARK OPENBARE MASTERCLASS De jubileesprezentering krijgen les van Avedis Kouyoumdjian op Soliman's Pianokwartet</p> <p>13:30-14:30 DE STAG MIDDAGCONCERT MEWELSSOHN Die erste Walpurgisnacht SUSATO Dansere BACH Concerti voor vier klavecimbels in a RINSAK-KONSAKOV Scherzerade Florian Noack (piano)</p> <p>15:00-17:00 KITTWAKE WORKSHOP TEKENEN mel kunstenaar Patzel Marig</p> <p>15:30-16:30 GOT TJARK MIDDAGCONCERT BACH Suite nr. 6 Wilard Carter (cello)</p> <p>MOLINO Grande Overture, op. 16; Grande Sonate, op. 51 HAYDN Sonate, op. 23 MATEJKA Grande Sonate nr. 1 Izhar Elias (gitaar)</p> <p>16:00-17:30 DORPSHUIS DOCUMENTAIRE <i>De Wilde Noordzee</i></p> <p>19:00-20:00 & 21:00-22:00 GOT TJARK AVONDCONCERT BEETHOVEN Strijkwiel nr. 7 in C RAVEL Strijkwiel nr. F Elmire Quartet</p> <p>20:30-22:30 DE STAG AVONDCONCERT CARTE BLANCHE Superformabe Fuse brengt eigentijdse mix van klassiekers en nieuw werk</p>	<p>09:30-10:00 & 10:30-11:00 RK-KAPEL ONTBIJTCONCERT HAYDN Strijkwiel nr. 71 nr. 2 BARTOK Strijkwiel nr. 3 in cis Stefanos Quartet</p> <p>10:30-12:00 KLANKECURSIE Muzikale wandeling met gitarist Izhar Elias Tickets via Natuurmonumenten</p> <p>12:00-13:00 GOT TJARK UITVOERING FESTIVALDOOR onder leiding van Catalijn van Bommel Gratis toegankelijk - reserveren niet nodig</p> <p>13:30-14:30 DE STAG MIDDAGCONCERT MOZART Strijkwiel nr. 19 in C SCHUMANN Pianokwartet in Es, op. 47 SeYoung Choi (viool), Samuel Rosenthal (altviool), João Gonçalves (cello), Chayoung Park (piano)</p> <p>15:00-17:00 KITTWAKE WORKSHOP TEKENEN mel kunstenaar Patzel Marig</p> <p>16:00-17:20 DORPSHUIS DOCUMENTAIRE <i>Onder het Naakveld</i></p> <p>18:00-21:30 STERRENWAADELING Tickets via Natuurmonumenten</p> <p>20:30-22:30 DE STAG AVONDCONCERT LIJAPENOV Sertse in bes op. 63 Julia Pusker (viool), Emma Roijackers (viool), Connie Pliemah (altviool), Aleksey Shadrin (cello), Wouter Swinkels (contrabas), Caspar Vos (piano)</p> <p>GLIERE Octet in D op. 5 Stephen Waarts (viool), Yoert Talbart (viool), David Petrik (viool), Yoan Brakha (viool), Mathis Rochat (altviool), Horstine Fourrier (altviool), Jeron Reuling (cello), Wilard Carter (cello)</p> <p><i>Alle programmavoorstellingen met een ster (*) vallen buiten de passie-paartel</i></p> <p><i>Wijzigingen voorbehouden</i></p>